

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V Českých Budějovicích dne 30.01.2019
Č.j. MZP/2019/510/174
Spisová značka: ZN/MZP/2018/510/768

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II, jako příslušný správní orgán podle § 95 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, po provedeném zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu rozhodlo takto:

Rozhodnutí Krajského úřadu – Jihočeský kraj č.j. KUJCK 116519/2018 OZZL ze dne 19.09.2018, jímž byl společnosti OK PROJEKT s.r.o., se sídlem Okružní 665, 370 01 České Budějovice, IČ 46679189, podle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, udělen souhlas k provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů a s jeho provozním řádem, tj. sběrný a výkupny ostatních odpadů na parcelách č. 1561/9, 1561/11, 1561/20, 1561/21, 1561/22 v katastrálním území Mydlovary u Dívčic, dále na parcelách č. 286/1, 286/17, 286/18, 286/21, 286/32, 286/37 a 286/43 v k.ú. Olešník, a na parcelách č. 272/2, 272/3 a 272/4 v k.ú. Zahájí u Hluboké nad Vltavou se podle § 97 odst. 3 správního řádu ruší a věc vrací správnímu orgánu prvního stupně, neboť bylo vydáno v rozporu se zákonem.

Účinky tohoto rozhodnutí nastávají podle § 99 odst. 3 správního řádu ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy II, (dále jen odvolací orgán), bylo dne 29.10.2018 postoupeno odvolání spolku ENVIRO BLATA z.s. se sídlem 373 49 Mydlovary 104, IČ 07005474, proti rozhodnutí Krajského úřadu – Jihočeský kraj č.j. KUJCK 116519/2018 OZZL ze dne 19.09.2018 (dále jen napadené rozhodnutí), jímž byl společnosti OK PROJEKT s.r.o., se sídlem Okružní 665, 370 01 České Budějovice, IČ 46679189 (dále jen žadatel), podle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, udělen souhlas k provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů a s jeho provozním řádem, tj. sběrný a výkupny ostatních odpadů na parcelách č. 1561/9, 1561/11, 1561/20, 1561/21, 1561/22 v katastrálním území Mydlovary u Dívčic, dále na parcelách č. 286/1, 286/17, 286/18, 286/21, 286/32, 286/37 a 286/43 v k.ú. Olešník, a na parcelách č. 272/2, 272/3 a 272/4 v k.ú. Zahájí u Hluboké nad Vltavou (dále jen zařízení). Odvolací orgán rozhodnutím č. j. MZP/2018/510/1667 ze dne 05.12.2018 odvolání zamítl podle § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné a v odůvodnění uvedl, že vzhledem k tomu, že mu byl doručen podnět k přezkoumání napadeného rozhodnutí, bude dále zjišťovat, zda nastal důvod pro zahájení přezkumného řízení.

Dne 03.12.2018 byl ministerstvu doručen podnět k provedení přezkumného řízení podle § 94 odst. 1 správního řádu. V podnětu datovaném až 04.12.2018 podatel uvádí, že má za to, že rozhodnutí je nezákonné, neboť podle jeho informací bylo vypracováno Ing. Františkem Tůmou, jehož syn pracuje ve společnosti žadatele. Podle § 14 správního řádu je úřední osoba povinna informovat o možné podjatosti svého představeného, který rozhodne o jejím vyloučení z rozhodování ve věci. K tomu však v předmětném řízení nedošlo.

Po prostudování spisového materiálu a zhodnocení všech známých skutečností shledalo ministerstvo důvody pro zahájení přezkumného řízení podle § 94 odst. 1 správního řádu. Ministerstvo dospělo k závěru, že porušení právních předpisů je zjevné ze spisového materiálu a není zapotřebí provedení dalšího dokazování, a proto postupovalo podle § 98 správního řádu a provedlo zkrácené přezkumné řízení, jehož prvním úkonem je vydání rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu.

Ze správního spisu bylo zjištěno:

Žadatel podal u krajského úřadu dne 01.08.2018 žádost o souhlas s provozem „Zařízení ke sběru, výkupu a meziskladování odpadů a rekultivačních materiálů ODKALIŠTĚ TRIANGL – OLESNÍK“. Zařízení se nachází v těsné blízkosti odkališť po uranové činnosti v Mydlovarech, kde společnost DIAMO s.p. provádí jejich sanaci a rekultivaci. Přílohou žádosti byl provozní řád zařízení, závazné stanovisko Krajské hygienické stanice a vyjádření Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí, jako příslušného vodoprávního úřadu podle § 106 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění a jako speciálního stavebního zákona podle § 15 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění. Krajský úřad oznámením č. j. 101969/2018/OZZL ze dne 03.08.2018 oznámil zahájení řízení Obci Olešník, Obci Mydlovary a Obci Zahájí, které jsou účastníky řízení podle § 14 odst. 7 zákona o odpadech. Dopisem ze dne 08.08.2018 se k účasti v řízení přihlásil spolek ENVIRO BLATA z.s. se sídlem 373 49 Mydlovary č.p. 104, IČ 07005474 (dále jen spolek). Téhož dne bylo spolku umožněno nahlédnout do spisu ve věci. Tyto nové skutečnosti byly ostatním účastníkům oznámeny dopisem č.j. KUJCK 101969/2018/OZZL ze dne 13.08.2018 a byla jim stanovena nová lhůta k vyjádření.

Dne 20.08.2018 byl žadatel vyzván k zaplacení správního poplatku a podle odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí byl poplatek dne 21.08.2018 připsán na účet krajského úřadu. Dne 22.08.2018 byly krajskému úřadu doručeny námítky spolku ENVIRO BLATA z.s. Spolek vyjádřil obavu, zda zařízení nebude provozováno i po roce 2024, kdy podle deklarace státního podniku DIAMO má být ukončena rekultivace odkališť v Mydlovarech. Shromažďování materiálu za účelem jeho využití na rekultivaci odkaliště TRIANGL je podle spolku v rozporu s tvrzením zástupců DIAMO s.p. o nedostatku materiálu na rekultivaci odkališť v Mydlovarech. Spolek dále vyjádřil obavu, zda žadatel nepodal pouze upravenou žádost oproti dřívější žádosti o udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání odpadů - využití odkaliště pro výrobu rekultivačních materiálů, které mělo být podle závěru zjišťovacího řízení posuzováno podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, aby se tomuto posuzování vyhnul. Podle spolku územní plán obce Mydlovary nepředpokládá v lokalitě TRIANGL komerční výrobu, neboť se jedná o prostor, který je určen k rekultivaci. Na základě zkušeností s rekultivací odkališť v Mydlovarech nesouhlasí s tvrzením uvedeným v provozním řádu, že odpady, jejichž sběr a výkup má být povolen, nepodléhají fyzikální, chemické ani biologické přeměně, která by vedla k uvolňování škodlivin do životního prostředí. Podle spolku je opakovanou notorií, že okolí je zamořováno imisemi ze zařízení, a to i za situace, že provozovatel má stanoven režim sledování imisí a povinnost zkrápění. Dále spolek popsal případy, kdy odpady ze zpracování strusky a nezpracovaná struska, tj. odpady, jejichž sběr a výkup má být povolen, mohou mít nebezpečné vlastnosti, a tedy být odpady kategorie nebezpečný, a proto požadoval, aby žadatel podal žádost o integrované povolení. Nakonec spolek požadoval záměr posoudit podle zákona o posuzování vlivu na životní prostředí s ohledem na zátěž, kterou již nyní představuje soustava odkališť v Mydlovarech v bezprostředním okolí povolovaného zařízení.

Krajský úřad dopisem č.j. KUJCK 108781/2018/OZZL ze dne 27.08.2018 oznámil účastníkům, že se k podané žádosti vyjádřil spolek a že v souladu s § 36 správního řádu mohou nahlížet do spisu a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí s tím, že po uplynutí 14 dnů rozhodne ve věci. Ve spise není dále žádný zápis o nahlížení do spisu, nicméně dne 03.09.2018 bylo krajskému úřadu doručeno vyjádření žadatele jako reakce na vyjádření spolku. Žadatel reagoval na námítku o překročení termínu pro ukončení rekultivace odkališť v Mydlovarech tak, že platnost provozního řádu povolovaného zařízení se

předpokládá na dobu šesti let. Tento časový údaj je podle žadatele vázán i na výrobu rekultivačního materiálu pro rekultivace odkališť v Mydlovarech a pro částečné předzásobení rekultivačním materiálem pro dokončení rekultivace odkaliště TRIANGL – Olešník, které plánuje ukončit v roce 2025 s využitím předvyrobených a naskladněných rekultivačních materiálů. Dále žadatel uvedl, že původní záměr, který měl být posuzován v procesu EIA, zredukoval podle připomínek dotčených orgánů a nikoliv pro to, aby byl prolomen termín dokončení sanačních prací na odkalištích. Podle žadatele záměr respektuje územní plán obce Mydlovary. Činnost, která má být provozována v povolovaném zařízení je odlišná od činnosti provozovaných na odkalištích, žadatel v zařízení nebude nakládat s popelovinami a organickými látkami. Žadatel také nenakládá se struskou, která má nebezpečné vlastnosti.

Dne 19.09.2018 bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo dne 10.10.2018 právní moci.

Po zhodnocení všech dostupných podkladů dospělo ministerstvo k závěru, že souhlas byl vydán v rozporu s právními předpisy, k čemuž ho vedla následující zjištění:

Krajský úřad udělil žadateli souhlas k provozování zařízení ke sběru a výkupu a s jeho provozním řádem podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech na základě žádosti žadatele ze dne 01.08.2018, jejíž součástí byl provozní řád. Podle předloženého spisu nebyl tento provozní řád v průběhu správního řízení nijak měněn ani doplňován. Náležitosti žádosti jsou stanoveny vyhláškou č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška o nakládání s odpady).

Podle § 1 vyhlášky o nakládání s odpady má žádost mimo jiné obsahovat doložení právního vztahu žadatele k předmětné provozovně (písm. c) a kopii podnikatelského oprávnění (písm. e). Podaná žádost ani postoupený spis tyto podklady neobsahuje, což však lze s ohledem na veřejnou dostupnost těchto dokumentů považovat za formální nedostatek bez vlivu na zákonnost rozhodnutí.

Podle § 1 odst. 1 písm. o) vyhlášky o nakládání s odpady má žádost, pokud je souhlas k provozování zařízení vydáván k již existujícímu zařízení, obsahovat doklad o souladu zařízení se zvláštními právními předpisy. V posuzovaném případě byl souhlas k provozování zařízení udělen na plochu odkaliště, tedy vodního díla ve smyslu § 55 odst. 1 písm. h) vodního zákona. Přílohou žádosti je vyjádření Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí, jako speciálního stavebního úřadu, který k záměru neměl připomínky. Provozováním zařízení ke sběru a výkupu odpadů na ploše vodního díla dojde ke změně využití území ve smyslu § 80 stavebního zákona. Změny způsobu využití pozemků o výměře větší než 300 m² vyžadují podle § 80 odst. 2 písm. c) stavebního zákona rozhodnutí o změně využití území. Vzhledem k tomu, že zařízení bylo stanoveno na ploše větší než 1000 m², není postačující ani územní souhlas podle § 96 odst. 2 písm. g) stavebního zákona. Z ustanovení § 15 odst. 1 stavebního zákona pak vyplývá, že speciální stavební úřad nemůže vydávat potřebná územní rozhodnutí. Vyjádření Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí, proto nepředstavuje doklad o souladu zařízení se zvláštními právními předpisy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že krajský úřad měl vyzvat žadatele, aby doplnil žádost o potřebné územní rozhodnutí a do té doby měl řízení přerušit. Ustanovení § 14 odst. 5 zákona o odpadech, podle kterého lze účinnost rozhodnutí o udělení souhlasu odložit do doby nabytí účinnosti kolaudačního souhlasu nebo kolaudačního rozhodnutí, zde nelze uplatnit, neboť se nejedná o kolaudaci stavby, ale o územní rozhodnutí.

Odvolací orgán v tomto nedostatku spatřuje nezákonnost vydaného souhlasu, která by sama o sobě představovala důvod pro zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení.

Popsaná nezákonnost se váže s dalšími nedostatky napadeného rozhodnutí. V provozním řádu je stanovena celková roční kapacita zařízení 70 000 tun odpadů. Žadatel však podle názvu zařízení hodlá v zařízení „meziskladovat“ a podle bodu 2. provozního řádu skladovat vhodné materiály mimo jiné i pro vlastní rekultivaci odkaliště TRIANGL.

Odvolací orgán považuje za nepřijatelné, aby byl schválen provozní řád, v němž jsou bez dalšího upřesnění uvedeny podobné termíny, jako meziskladování, které nejsou definovány v právních předpisech na úseku nakládání s odpady a nejsou upřesněny ani v provozním řádu. Sběr odpadů zákon o odpadech definuje v § 4 odst. 1 písm. m) jako soustředování odpadů od jiných osob včetně jejich předběžného skladování za účelem jejich přepravy do jiného zařízení. Skladováním se pak podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o odpadech rozumí přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše tří let před jejich využitím. Provozovatelé zařízení ke sběru a výkupu tedy mohou skladovat přijaté odpady maximálně tři roky, a to za účelem jejich předání do jiného zařízení. Není tedy možné, aby provozovatel zařízení skladoval v tomto zařízení odpady např. 6 let a následně je zde ponechal pro účely rekultivace.

Podle provozního řádu budou v zařízení skladovány výrobky a materiály v neodpadovém režimu. Přezkoumávané rozhodnutí se vůbec nezabývá skladováním těchto výrobků z odpadů. Podle § 3 odst. 6 zákona o odpadech některé druhy odpadů přestávají být odpadem, jestliže poté, co byly předmětem některého ze způsobů využití, splňují všechny podmínky stanovené pod písmeny a) až e) tohoto ustanovení. Podle podmínky uvedené pod písm. d) tohoto ustanovení musí být využití věci v souladu se zvláštními právními předpisy. Pokud žadatel hodlá odpady, které jsou výstupem z jiného zařízení k využívání odpadů, využít pro rekultivaci odkaliště TRIANGL, která dosud nebyla povolena, nelze takové odpady považovat za výrobky z odpadů ve smyslu § 3 odst. 6 zákona o odpadech, ale za odpady. K tzv. certifikovaným výrobkům, které žadatel zmiňuje v provozním řádu, odvolací orgán uvádí, že z jeho rozhodovací praxe je mu známo, že rekultivační materiály označované provozovatelem zařízení jako certifikované výrobky jsou obvykle certifikovány pouze dobrovolnými certifikáty vydanými na základě podnikové normy (tedy nikoliv certifikáty podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky), které jsou pro rozhodování správních orgánů zcela nezávazné. Správní orgány musí při svém rozhodování o povolení nakládání s těmito „certifikovanými výrobky“ vždy uvážit, zda se skutečně jedná o výrobky z odpadů, tzn., zda splňují všechny podmínky podle § 3 odst. 6 zákona o odpadech.

Podle provozního řádu lze do zařízení přijímat také materiály v neodpadovém režimu jako například zeminu. K tomu odvolací orgán poznamenává, že zemina se stane vedlejším produktem, pokud splní všechny podmínky podle § 3 odst. 5 zákona o odpadech uvedené pod písmeny a) až d) tohoto ustanovení. Aby bylo možné vyloučit zeminu z působnosti zákona o odpadech, je nutné, aby její využití bylo zajištěno, a to v souladu se zvláštními právními předpisy. Má-li být zemina v budoucnu využita k rekultivaci odkaliště TRIANGL nebo v jiném dosud nepovoleném zařízení, podmínky podle § 3 odst. 5 zákona o odpadech nebudou splněny, a je nutno se zeminou nakládat jako s odpadem.

Krajský úřad se s ohledem na shora uvedené měl zabývat tím, jaké materiály v neodpadovém režimu, v jakém množství a za jakým účelem hodlá žadatel v zařízení skladovat. Pokud by žadatel v zařízení skutečně nakládal s materiály mimo režim zákona o odpadech, mělo být takové nakládání ošetřeno v územním rozhodnutí, které mělo předcházet vydání souhlasu k provozování zařízení.

Odvolací orgán rovněž považuje za nestandardní plochu zařízení, která je pro nakládání s odpady v množství 50 000 tun (povolená maximální okamžitá kapacita odpadů) neúměrně velká. Pokud je k provozu zařízení nutno stanovit takovou plochu, měla by být v odůvodnění rozhodnutí, kterým se vydává souhlas k provozování zařízení, odůvodněna.

Odvolací orgán dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, a proto jej tímto rozhodnutím zrušil a vrátil krajskému úřadu k novému projednání. Krajský úřad řízení o žádosti přerušil do doby nabytí právní moci rozhodnutí o změně využití území. Následně vyzve žadatele, aby upravil provozní řád ve smyslu podmínek územního rozhodnutí. Při svém rozhodování bude vycházet ze

skutečností, na které v tomto rozhodnutí upozornil odvolací orgán ve vztahu k výrobkům z odpadů, příp. certifikovaným výrobkům a vedlejším produktům. V odůvodnění zdůrazní, že v zařízení ke sběru a výkupu lze odpady předběžně skladovat maximálně tři roky.

K nezákonnosti namítané v podnětu ze dne 03.12.2018, ke které podle podatele podnětu došlo tím, že napadené rozhodnutí bylo vypracováno Ing. Františkem Tůmou, jehož syn pracuje u žadatele, přičemž Ing. Tůma neinformoval svého představeného o své možné podjatosti, odvolací orgán uvádí:

Podle § 14 odst. 2 správního řádu může podjatost namítat účastník řízení, jakmile se o ní dozví. Podle § 14 odst. 3 správního řádu, je úřední osoba, která se dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučena, povinna o nich bezodkladně uvědomit svého představeného. Podle informací, které odvolacímu orgánu sdělili Ing. Tůma i jeho přímá nadřízená – vedoucí oddělení, Ing. Tůma svou přímou nadřízenou o namítané skutečnosti uvědomil. Není tedy pravdivá námitka podatele, že Ing. Tůma svého představeného neinformoval. Vzhledem k tomu, že podatel také není účastníkem řízení ve věci, je podaný podnět nedůvodný.

Odvolací orgán je však toho názoru, že s ohledem na blízký příbuzenský vztah Ing. Tůmy a zaměstnance žadatele nelze vyloučit pochybnost o jeho nepodjatosti, tj. pochybnost o tom, zda mohl mít zájem na výsledku řízení. Odvolací orgán proto doporučuje, aby krajský úřad zvážil, zda z důvodu možné podjatosti by nebylo vhodnější, určit pro rozhodování jinou oprávněnou úřední osobu ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu.

S ohledem na vpředu uvedené bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat ve lhůtě do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí rozklad k ministru životního prostředí podáním učiněným u Ministerstva životního prostředí, odboru výkonu státní správy II, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice. Podáním rozkladu se odkládá vykonatelnost rozhodnutí.

JUDr. Hana Dvořáková
ředitelka
odboru výkonu státní správy II

Účastníci řízení:
OK PROJEKT s.r.o., Okružní 665, 370 01 České Budějovice
Obec Olešník, 725 50 Olešník
Obec Mydlovary, 373 49 Mydlovary
Obec Zahájí, 373 48 Zahájí 4
ENVIRO BLATA z.s., 373 49 Mydlovary 104

Na vědomí:
Krajský úřad – Jihočeský kraj, Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

